

կարգացուցան մի քանի ճառեր ուսանողների կողմից, երգուհեցան նաև մի քանի քառաձայն երգեր Ճեմարանի երաժիշտ ուսուցիչ քարձր. Տ. Կոմիտաս վարդապետի պատրաստած: Բոլորից յետոյ բեմ բարձրացաւ Ն. Վեհափառութեան զիւանապետ քարձր. Կոռնի վարդապետ և հանդիսականներին հազորդեց Ն. Վեհափառութեան երկու ուրախաթիթ շնորհները. մին վարդապետական ականակուռ լանջախաչի շնորհը Մ. Տաճարի զարդապետ քարձր. Կոմիտաս վարդապետին՝ ի խրախոյս իւր եռանդուն աշխատութեան. Դիւանապետ հայր սուրբը կարգաց այս առթիւ Ն. Վեհափառութեան շնորհած սրբատառ կոնդակը, որ հանդիսականները լսեցին յտակալս: Երկրորդը՝ Ն. Վեհափառութեան այն շնորհը, որով բարեհաճել է Ճեմարանի խորանական բաժնի նախկին ուսուցիչ պր. Յ. Յովհաննիսեանին նշանակել օգնական տեսչէ:—Հանդէսը փակուեց Դեր. Սուքիաս սրբազանի օրհնութեամբ և աղօթքով:

ԹԻՖԼԻՍԻ ԹԵՄ.

ԱՅԵԼԵՆԵԿԻ ԳԵՐՈՒԹ ԵՂԵՏԸ.

Անցեալ համարում արդէն առիթ ունեցանք գուժելու Ախալքալսկի գաւառում պատահած երկրաշարժի յառաջ բերած աղէտը. միևնոյն ժամանակ յայտնեցինք Ն. Սրբութեան տնօրինութիւններն այդ մասին: Հոգեւոր Տէրը № 1551 կոնդակով հրամայում է բոլոր թեմակալ առաջնորդներին ժողովարարութիւններ անել և հարուստ եկեղեցիներից նպաստներ հասցնել երկրաշարժից ֆետատեալ զրոյս գիւղացիներին: Իսկ Իւր կողմից Թիֆլիսի թեմի եկամուտներից նշանակել է 1000 ռ: Առանձին կոնդակով յորդորեց նաև Ալէքսանդրապոլի բարեպաշտ ժողովրդին հանգանակութիւն սկսել Արժ. Տ. Մատթէոս վարդապետի առաջնորդութեամբ: Հ. փոխանորդի տուած տեղեկութեան համաձայն՝ ժողովրդից հաւա-

քուած է 500 ռ. իսկ ս. Աստուածածնայ պատկերի եկամուտից Հոգեւոր Պետի հրամանով յատկացուել է դարձեալ 200 ռ: Այս գումարը և հետզհետէ նոյն յաջորդութեան մէջ հաւաքուած նուէրները Վեհափառ Հայրապետի հրամանով տեղ պիտի հասցնէ հ. Մատթէոսը և առանձին տեղեկագիր պատաստէ արկածեալների վիճակի մասին Նորին Վեհափառութեան մատուցանելու համար:

Երկրաշարժից ֆետատեալների օգտին հանգանակութիւններ կատարուեցան Մ. Աթոռի միարանների և Ժառանգաւորաց Հոգեւոր Ճեմարանի ուսուցիչների մէջ:

Լրագիրների տուած տեղեկութեանց համեմատ արկածեալների օգտին մինչև այժմ հաւաքուած է մօտ 120,000 ռուբլի, բայց այդքանը քիչ է աղէտի մեծութիւնը աչքի առաջ ունենալով: Մեծ գումարներով նուիրաբերողներն են.

- 1) Ն. Կայսերական Մեծութիւն Թագաւոր Կայսրը 50,000 ռ.
- 2) Կովկասի Տ. Կառավարչապետը 3000 ռ.
- 3) Մեծ Իշխան Նիկողայ Միխայլովիչ 1000 ռ.
- 4) Ամենայն Հայոց Հայրապետը 1000 ռ. *

Մնացածը հաւաքուել է առևտրական և բանկային ընկերութիւնների տուած նուէրներից, ռուս և հայ լրագիրների բաց արած հանգանակութիւններից և մասնաւոր նուիրատուութիւններից: Ուշադրութեան արժանի են յատկապէս «Тифлисскіе Лестокъ» և «Մշակ» լրագիրների ժողովարարութիւնը: Մինչև յուն. 18-ը Մշակը հանգանակել է 18,146 ռ. 35¹/₂ Կ.

Թիֆլիսում կազմուած է կետրոնական յանձնաժողով նուէրներ հաւաքելու և զործադրելու համար նախագահութեամբ Թիֆլ. Նահանգապետի պաշտօնակատար գնդապետ Սվեչինի: Եանձնաժողովի գանձապահ ընտրուած է Ալ. Մանթաշեան: Դործադիր յանձնաժողով է կազմուած նաև Ախալքալսկում՝

* Եկեղեցիներից նշանակուած նպաստների խմբակութիւնը դեռ եւս յայտնի չէ մեզ:

դաւառապետի պաշտօնակատար Զիսսերմանի նախագահութեամբ:

Կործանուած զիւղերի թիւը վեց է, բայց մնասուած են մօտ 15: Մարդկային զոհերի թիւը, որ մնացել են փլատակների տակ, 400-ից աւելի է, իսկ անասունների թիւը մօտ 1000: Զրիստոնեայ ընթերցողներ, մտածեցէք մի բոլոր այն թշուառ զիւղացիների մասին, որ կորցրել են իրենց սիրելիներին, տունն ու տեղը, ամբողջ հարստութիւնը և այսօր այս ձմրան խիստ եղանակին միայն իրենց եղբայրակիցների օգնութեանն են ապաւինում: Մենք յոյս ունինք, թէ մեր Հոգևոր պետի կողմ արձագանգ կգանէ Հայ հաւատացեալների սրտում և առատ նուէրներ կհասցնեն արկածեալներին: Զրիստոնեան պարտաւոր է ձեռք մեկնել ամեն մի թշուառի, բայց ևս առաւել ազգակից կարօտեալներին: Կործանուած և մնասուած բոլոր զիւղերի բնակիչները Հայեր են:

ՏԱՃԿԱՀԱՅՔ

— Տիֆլիսի խառն ժողովը տեղւոյն Ջարդարեան Տ. Գրիգոր քահանան առաջն, տեղապահ ընտրել ուղած էր: Կրօնական ժողովն յարմար դատեց այդ ընտրութիւնն և որոշեց ըստ այսմ տեղեկութիւն հաղորդել Կիւիկիոյ կաթող. տեղապահին:

— Կրօն. ժողովը կարգաւորվ Վանայ այցելու հովիւ Տ. Ներսէս եպս.-ի մէկ տեղեկագրերը, որով Լիմ և Կառուց անապատներու վիճակին վրայ տեղեկութիւններ կը հաղորդէր, որոշեց յանձնարարել Տ. Ներսէս եպս.-ին որ, յիշեալ երկու անապատներու տարեկան ելեմուտքը նըշանակէ մի առ մի և որոշ տեղեկագիր մը փութացնէ ի պատրիարքարան:

— Մշոյ առաջն. տեղապահ Տ. Բարդէն Ժ. վրդ. ընդարձակ տեղեկագիր մը ևս ղրկած է ի պատրիարքարան, տեղւոյն անտեսական վիճակին վրայ մանրամասն տեղեկութիւններ հաղորդելով և կարօտելոց բաշխուելու համար կարևոր նպաստ մը խնդրած է:

— Մանչեսթրէն 81 անգլ. ոսկի ղրկուած է ի պատրիարքարան որքոց բաժնուելու համար:

— Հանաղարեան կտակէն մնացած 8—900 ոսկիի գումարը պետի յատկացուի Սոյ վանքի վարժարանին:

— Եղմբի մէջ կազմուած է «Եկեղեցասէր» անուամբ ընկերութիւն մը՝ որու նպատակն է շնորհքով քահանաներ պատրաստել քաղաքին և թեմօրէից համար:

— Նպաստեց Յանձնաժողովը որոշեց առայժմ 100 ոսկի ղրկել Ռւրֆայի կարօտեալներուն: Նոյնպէս 50 ոսկի Ալին, 25 ոսկի Կիւրին և 20 ոսկի Ալպիսթան:

— Բարեգի նորընտիր հոգևոր հովիւ Տ. Վառաձապուհ ք. Բեպարեան մտադիր է Սէն դետի եղբրը կառավարութեան կողմէ նուիրուած գետնին վրայ եկեղեցի մը կառուցանել տալ, որուն համար արդէն 3000 ոսկիի չափ գումար մը հանգանակուած է կրտսի: Սակայն յիշեալ եկեղեցւոյն ամբողջ շինութեան գործը 8000 ոսկւոյ գումարի մը յանգելը որոշուած է: Գէթ այսպէս կը հաւաստեն իրազեկ անձեր:

— Կրօն. ժողովը կարգաւորվ Վառնայի ազգայիններու կողմէ ներկայացուած հանրագրութիւնը՝ սրով կը խնդրուէր Հիւրմիւզեան Տ. Գէորգ քահանային ներել և արտօնել զինքը որպէսզի քահանայադորձէ, առ այժմ յետաձգեց սոյն ներման խնդրանքը. սակայն և այնպէս յանձնարարեց Վառնայի եկեղեցւոյ Տ. Մարտիրոս Աւագ քահանային, որ տեղական միջոցներով հոգածութիւն ընէ նոյն քահանային ընտանեացի:

— Դուրեան Տ. Թաթուլ վրդ.-ի հրաժարման պատճառաւ Զմշկածագի Առաջնորդութիւնը թափուր մնացած ըլլալով՝ Ս. Պատրիարք հօր յանձնարարական մատնաւոր նամակով Զմշկածագ մեկնած է Տ. Սուքիաս քնյ. Մանուկեան:

— Երուսաղէմի Պատրիարք, Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազան, որ ժամանակէ մը ի վեր Յուպպէ կը գտնուէր օգափոխութեան համար, Դեկտ. 16-ին Երուսաղէմ վերադարձեր է յատուկ և զարդարուն կիսախումբով մը՝ զոր երկաթուղւոյ վարչութիւնը դրած էր ն. Սրբազնութեան տրամադրութեան տակ:

— Պր. Ջանշեանց Ս. Պատրիարք հօր տրամադրութեան տակ դրած էր նոր գումար մը ութերորդ որբանոցի մը բացման համար: Որովհետեւ Մշոյ առաջնորդական տեղապահ Բարդէն վրդ. անհրաժեշտ նկատած էր Մշոյ մէջ աղջկանց յատուկ որբանոց մը բանալ, որոշուեցաւ Ռուսահայոց բարերարին ղրկած նպաստն այդ նպատակին յատկացնել:

— Կրօն. ժողովն իր վերջին նստին ի նկատ առաւ Ս. Հայրապետէն եկած վերջին պաշտօնագիրն, որ Տ. Բարդէն Ժ. վրդ.-ի յարուցած